
Aan: de vaste Tweede Kamercommissie Economische Zaken en Klimaat

Onderwerp: komende plenaire debatten en AO's over klimaat- en energiebeleid

Datum: 13 november 2019

Geachte kamerleden,

De komende tijd staan er verschillende debatten gepland waar klimaat- en energiebeleid¹ op de agenda staat. Hieronder vindt u gezamenlijke input voor deze debatten van Greenpeace en Milieudefensie.

Urgenda-vonnis: Er is nog een gat van 14 megaton te dichten

De bandbreedte die de Klimaat- en Energieverkenning (KEV) schetst voor de broeikasgasreductie in 2020 is flink: 19 – 26%. Die onzekerheid heeft voor een groot deel te maken met de netto import van elektriciteit. Het Hof heeft in [reactie](#) op de NEV 2017 al aangegeven deze onzekerheid onacceptabel² te vinden. Nederland moet met zekerheid aan het vonnis voldoen. 25% reductie is de absolute ondergrens. Dat betekent dat Nederland voldoende maatregelen moet nemen rekening houdend met de onderkant van de bandbreedte die de KEV schetst. Er is dan nog een gat van 14 megaton broeikasgas, dat grotendeels gedicht kan worden door het [sluiten van 3 kolencentrales](#). Hier kan de subsidie voor biomassa voor worden gebruikt. Dat levert 9 megaton op.

De industrie moet de eigen broek ophouden

De breed aangenomen [motie Beckerman](#) stelt dat huishoudens en het MKB niet op moeten draaien voor de kosten van de transitie in de industrie. Vreemd genoeg wordt deze motie niet behandeld in de Kamerbrief '[moties en toezeggingen klimaat- en energiebeleid](#)'. De motie wordt met het huidige beleid niet uitgevoerd. De nieuwe schuif in de Opslag Duurzame Energie (ODE) legt de rekening weliswaar voor een derde neer bij huishoudens en voor tweederde bij het bedrijfsleven, maar daarbij wordt de systematiek van de energiebelasting gevolgd, die sterk degressief is en veel vrijstellingen kent voor grootverbruikers. Dat betekent dat de grote vervuilers maar weinig zullen meebetalen aan het vullen van de subsidiepot, terwijl ze voor grote bedragen aanspraak zullen maken op de SDE+ en de SDE++ voor het behalen van het klimaatdoel van de industrietafel. Aan het principe 'de vervuiler betaalt' wordt niet voldaan en vooral het MKB zal flink moeten bijdragen. Het is

¹ Plenair debat begroting Economische Zaken en Klimaat, plenair debat over suppletore begrotingen i.v.m. Urgenda, plenair debat Klimaat en Energieverkenning, AO Energieraad, AO Klimaat & Energie en nog te plannen AO Implementatie Klimaatakkoord.

² Zie paragraaf 73 van het vonnis van het Gerechtshof Den Haag

allereerst belangrijk dat inzichtelijk wordt gemaakt hoe het huidige voorstel in het klimaatakkoord uitpakt voor de verschillende bedrijven en sectoren. **Hoeveel zullen ze aan ODE betalen en hoeveel subsidie zullen ze nodig hebben om hun klimaatdoel te halen?**

Zorg voor een effectieve CO2-heffing

De aangekondigde CO2-heffing is gedegradeerd tot een stok(je) achter de deur. Het is de vraag of de heffing in werking treedt, en wanneer en of de doelen dan worden gehaald. Terwijl een CO2-heffing bij vervuilende bedrijven een daadwerkelijke prikkel moet opleveren, zodat ze worden aangezet tot verduurzaming, dient de voorgestelde CO2-heffing slechts tot aanzet om subsidie aan te vragen. Zoals hierboven gesteld is de ODE in de huidige vorm geen alternatief voor een heffing waarmee de industrie de eigen vergroening financiert. Wij pleiten voor een generieke CO2-heffing voor de industrie met een terugsluis naar bedrijven en burgers voor verduurzaming.

Een warmtefonds voor iedereen

De ministers van EZK en BZK werken aan een warmtefonds. Cruciaal voor de voortgang van de de wijkgerichte aanpak is dat *iedereen* verduurzaming van de woning kan financieren, anders kan de wijk niet van het gasnet worden gekoppeld. Uit [onderzoek van Ecorys](#) blijkt dat ook in wijken die met relatief beperkte middelen van het aardgas kunnen, ongeveer 10% van de gezinnen niet in aanmerking komt voor financiering bij een financiële instelling. Wij dringen er daarom op aan om via het warmtefonds gezinnen met financieringsproblemen te voorzien van praktische en financiële bijstand. Dat kan bijvoorbeeld in de vorm van leningen die alleen terugbetaald hoeven worden als de financiële situatie van het gezin sterk verbetert, of bij verkoop van de woning.

Pas op de plaats met biomassa

Nederland dreigt afhankelijk te worden van grootschalige import van houtige biomassa. In het klimaatakkoord staat dat er onderzoek wordt gedaan naar de duurzaamheid van biomassa en de beschikbaarheid van biomassa voor Nederland. Tegelijkertijd zitten er momenteel [zeven categorieën voor verbranding van biomassa in de SDE+-regeling](#). In het voorjaar van 2019 is er al weer [voor ruim een miljard euro](#) aan subsidie aangevraagd voor biomassa-projecten. Na zon-PV legt biomassa nog steeds het grootste beslag op de SDE+. Biomassacentrales dragen ook bij aan de stikstofproblematiek. Wij pleiten ervoor om de SDE+ categorieën voor biomassaverbranding in 2020 niet open te stellen, in afwachting van het onderzoek naar de duurzame beschikbaarheid en een oplossing voor de stikstofcrisis. Anders is het risico zeer groot dat er over 2020 nog eens voor miljarden aan biomassa-centrales wordt beschikt waar we de komende jaren veel spijt van gaan krijgen.

SCP: lagere inkomens hebben hogere klimaatkosten

Uit de [doorrekening van het SCP](#) blijkt dat het Nederlandse klimaat- en energiebeleid de rekening nog niet eerlijk verdeelt. Lagere inkomens betalen relatief meer dan hogere inkomens. Om steun te behouden voor de ingrijpende maatregelen die nodig zijn is het

belangrijk dit om te draaien en structureel te zorgen dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen.

Minimaal 65 procent broeikasgasreductie in 2030 is nodig

De KEV laat zien dat als Nederland en alle andere landen het voorgenomen klimaatbeleid realiseren, de wereld alsnog opwarmt met 3,2 graden ten opzichte van 1990. Dit terwijl het [IPCC-rapport van eind 2018](#) liet zien dat het cruciaal is dat we erop inzetten om onder de 1,5 graad opwarming te blijven. Om dit doel binnen bereik te houden is in Europa [minimaal 65 procent broeikasgasreductie in 2030](#) noodzakelijk.

Zet in op schone alternatieven voor de industrie, niet op CO2-opslag

Wij maken ons zorgen over de grote inzet op CCS in het klimaatakkoord. De industrie gaat grootschalig gebruik maken van een techniek die alleen als overgang bedoeld is, terwijl de prioriteit moet liggen op decarbonisatie. CCS zorgt ervoor dat bedrijven gesubsidieerd nóg langer fossiele brandstoffen in kunnen blijven zetten en geen structurele maatregelen nemen, terwijl duurzame technieken zoals [groene waterstof al in 2030 realistische alternatieven zijn](#). Zet daarom groots in op hernieuwbare energie en elektrificatie; dat is het motorblok van de energietransitie. Beperk de subsidie op CCS tot 200 miljoen euro per jaar.

Hoogachtend,

Joris Thijssen, Directeur Greenpeace NL

Donald Pols, Directeur Milieudefensie